Elinvoiman palvelualue

Talouden ja toiminnan seuranta
Tammi-syyskuu 2026

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta 17.11.2026

Elinvoimajohtajan katsaus

Palvelutoiminnan kuvaus

Kasvupalvelut-vastuualueen toiminta etenee pääosin suunnitelmien mukaisesti. Henkilöstövajaus korkeakoulu- ja innovaatiopalveluissa osaltaan hidasti Uuden ajan yliopistokaupunki -kärkiohjelman etenemistä, mutta tilanne on nyt korjaantumassa.

Työllisyyspalvelut-vastuualueen toiminnassa korostuu Lahden korkean työttömyyden hoitoon liittyvät prosessit. Asiakaspalvelu on kuormittunut, mutta henkilöstön NPS on kehittynyt myönteisesti. Työnantaja-asiakkaiden palvelussa panostetaan piilotyöpaikkojen etsimiseen.

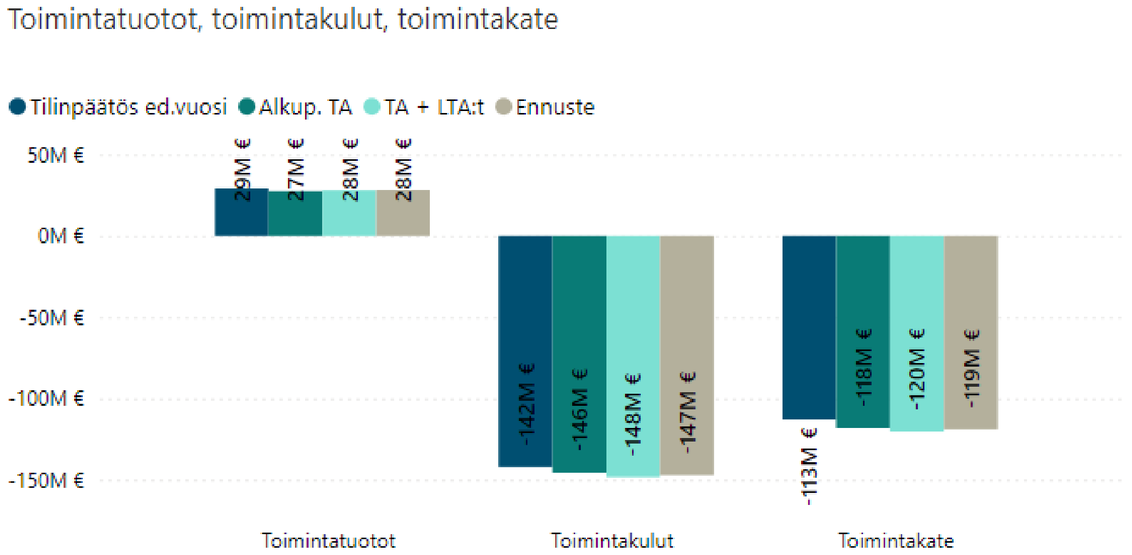
Kaupunkikulttuuripalvelut-vastuualueen toiminta etenee suunnitelmien mukaisesti.

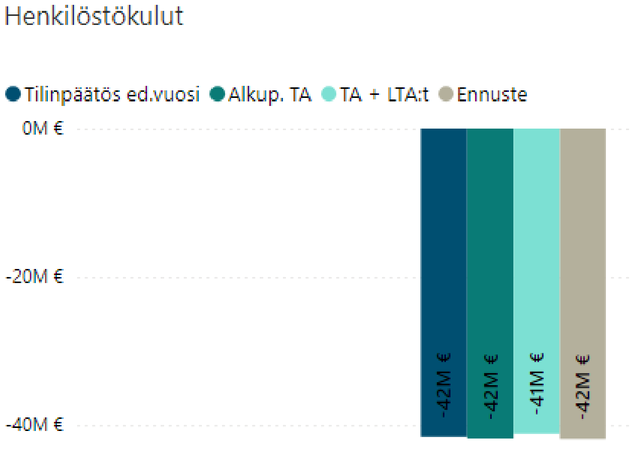
Talouden kuvaus

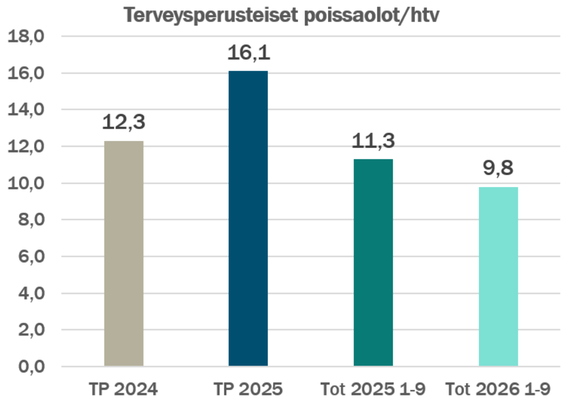
Palvelualueen valmistuneen ennusteen mukaan tulot ylittyisivät +0,16 milj. euroa ja menot alittuisivat -1,1 milj. euroa suhteessa voimassa olevaan talousarvioon. Ennusteen mukainen kokonaisvaikutus kaupungin talouteen on positiivinen +1,26 milj. euroa.

Hankekehityksen arvioidaan ylittävän menonsa +0,2 milj. eurolla, mutta saavan vastaavasti tuloja +0,2 milj. euroa, jolloin toimintakate-ennuste on talousarvion mukainen. Kaupunkikulttuuripalvelujen tulojen ennustetaan jäävän tavoitteestaan -0,04 milj. euroa.

Menojen ennustetaan alittuvan -1,1 milj. euroa. Alitusennusteesta työllisyyspalveluista ennustetaan toteutuvan -0,9 milj. euroa (**työttömyysturvan rahoitusvastuu -0,4 milj. euroa**, työllistämisen edistäminen -0,4 milj. euroa ja muut -0,1 milj. euroa). Kasvupalveluissa ennustetaan jäävän toteutumatta menoja yhteensä -0,2 milj. eurolla tasaisesti kaikista yksiköistä ja kaupunkikulttuuripalveluissa yhteensä -0,2 milj. euroa. Hankekehityksen menojen ylitysarvio on aiemmin mainittu +0,2 milj. euroa.

Toiminnan katsauksen kooste 1/2

Elinvoiman yhteiset ja hankekehitys

- Hanketoiminnan EU-rahoituksen painopiste muuttumassa kohti suoria rahoituksia -> elvon hanketoimintaa tullaan kehittämään kohti "enemmän ennakointia, vähemmän reagointia", + strategisesti merkittäviä kumppaneita hakemuksiin --> mahdollistamaan läpäisyä meille tärkeissä teemoissa,
- Hankekehityksessä henkilöstömenot tulevat v. 2026 ylittymään. Ulkoinen henkilöstömenoihin perustuva rahoitus jää budjetoitua alhaisemmaksi, sillä syksystä 2025 asti vapaana olleita työtehtäviä ei täytetty rekrytointikiellon vuoksi. Tämä ja muut rahoittajan käyttämän rahoitusmallin valuviat kertautuvat hankkeissa merkittävästi ns. flat rate ahoituksen vähenemisenä, joka tuloutuu rahoittajalta sidottuna todellisiin henkilöstömenoihin.
- Elvon hankekehityksessä uusia kv.hankekumppanuuksia (osallistuva budjetointi/ EUI-hankerahoitus)
- Hankekehitys-palvelujen kokonaisuuden ennustetaan pysyvän talousarviossa.

- Käynnistettiin korkeakoulukampuksen selvitys sekä selvitys monitoimiareenan edellytyksistä.

Työllisyyspalvelut

Elokuussa työttömien osuus työvoimasta oli **16,8 %**, Työttömiä oli 9 599. Pitkäaikaistyöttömiä 4 639. Alle 25 v työttömiä oli 1 175 ja yli 50 v työttömiä oli 3 278. Työttömyys oli vuodentakaiseen verrattuna **614 henkilöä korkeammalla.** Uusia työpaikkoja ilmoitettiin **584**, mikä oli **132 enemmän kuin vuotta aiemmin**. Kokonaiskuva on siis kaksijakoinen: työttömyys ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyys ovat edelleen korkealla tasolla, mutta uusien avoimien työpaikkojen määrä on kehittynyt vuodentakaiseen nähden myönteisesti.

- 100 päivää työttömyysetuutta saaneiden työnhakijoiden työllistymisen edistämiseksi on hankittu vaikuttavuus-perusteisia palveluita (S-Pankki Social Finance I Ky vaikuttavuusrahaston muodostama konsortio ja Arffman Finland Oy). Nämä palvelut (Työmatka) käynnistyivät huhtikuun aikana.
- Mehiläinen Oy:lta hankittiin pilottina työttömien työkyvyn ja siihen liittyviä tutkimustoimenpiteitä. Asiakasohjaus palveluun käynnistyi tammikuussa -26. Pilotin kautta on tarkoitus selvittää pitkään työttömänä olleiden työkykyä ja ohjata heidät oikean etuuden piiriin. Pilotin asiakasohjaus päätyi 10/2026.

Toiminnan katsauksen kooste 2/2

Kasvupalvelut

- Kaupungin kärkiohjelmia toteutettiin. Edunvalvontaa ja kansainvälistä yhteistyötä tehtiin sidosryhmien kanssa.
- Business Lahti aloitti 1.7.2026. Valmisteltu omistajastrategian päivitystä.
- Softa-alan osaamiskeskittymän johtoryhmätoiminta käynnistyi.
- Yrityspalveluseteleitä myönnettiin. Yritysklusterianalyysi valmistui ja teollisuuspuistokonseptin valmistelu eteni.
- Päivitetyn ilmasto-ohjelman ja luontopositiivisuustiekartan toimeenpano alkoi.
- Ilmasto-, luonto-, kiertotalous- ja kestävän liikenteen hankkeet etenivät.
- Luontofoorumi toteutui yhteistyössä 10-kaupunkien, yritysten, tutkijoiden ja muiden sidosryhmien kanssa.
- Tutkimus- ja innovaatiojohtaja aloitti elokuussa. Kampusselvitys valmistui ja julkistettiin.
- Ekosysteemirahoitus: Sähköisen liikenteen ja elintarvikeinnovaatioiden TKI-hankkeet etenivät. Vuoden 2026 ekosysteemirahoitushaku toteutettiin.
- Lukiokoulutuksen tavoitteet saavutetaan ja opiskelijamäärä on kasvanut hieman.
- Abitti2:n käyttöönotto sujui hyvin. Taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeiden malliennakkotehtäviä testattiin.

Kaupunkikulttuuripalvelut

- Käynnistettiin kulttuurilaitosten myynnin ja markkinoinnin strategiaryhmä.
- Toteutettiin koko vastuualueen Rakkaudella Lahti -viestintäkampanja paikallisessa lehdessä ja radiossa. Lisäksi toteutettiin kulttuurifestari-kampanjaa erityisesti pääkaupunkiseudulla.
- Malva voitti the Museum Prize for Envionmental Sustainability -palkinnon Euroopan vuoden museo -kilpailussa.
- Mahdollistettiin monenlaisia tapahtumia, kuten uusi kansainvälinen Nordic Voices -kuorotapahtuma, Finlandia-hiihto ja Salpausselän kisat, ja valmisteltiin seuraavia tapahtumia ja hakuja.
- Toteutettiin Sinfonia Lahden puistokonsertti ja monia muita orkesterin tapahtumia ja tilaisuuksia.
- Kaupunginteatterissa lanseerattiin yhteensä neljä ensi-iltaa sekä toteutettiin teatteriselvitys teatterin tulevaisuuden mahdollisuuksista.
- Käynnistettiin Tilakeskuksen ja muiden kaupungin toimijoiden kanssa teatterin remontin hankesuunnitelmatyö sekä museon kokoelmatila-selvitystyö.
- Osana lasten kulttuuritoimintaa toteutettiin 43. Lasten Talvikarnevaalit. Lisäksi mm. Lahden Kesänäyttämöllä tuotettiin Kolme pientä porsasta -näytelmä ja siihen rekrytoitiin 18 nuorta lahtelaista kesäharjoittelijaa
- Laadittiin kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2026–2029.
- Valmisteltiin hankintaa torin elinvoiman kehittämiseksi kesälle 2027.
- Vietiin eteenpäin vesiliikuntakeskus-hanketta sekä muita toimia ja olosuhteiden parantamista liikunnan ja liikunnallisuuden edistämiseksi.
- Vietiin eteenpäin MM2029-kisojen ja Winter World Masters Games -kisojen valmisteluita.
- Valmisteltiin monitoimiareenaselvitystä.

Elinvoiman yhteiset

sis. hankekehityspalvelut

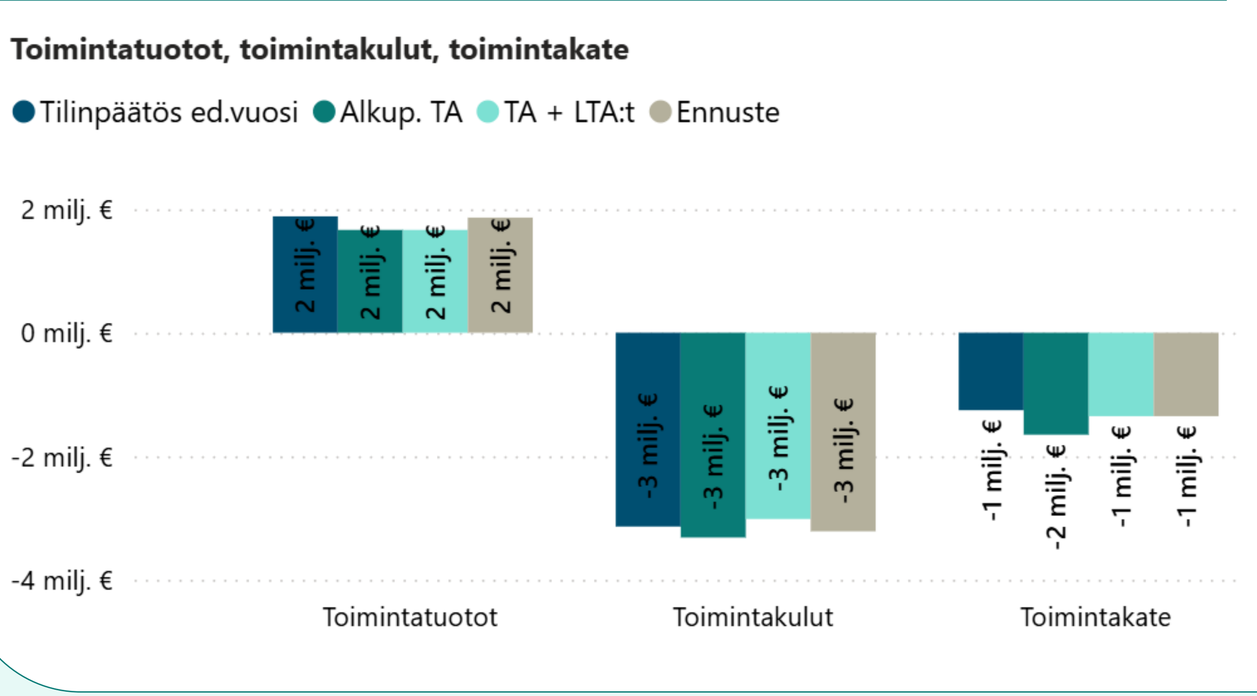

Talouden ennuste ja poikkeamat

Toimintakate: Ei poikkeamaennustetta

Hankekehityspalvelujen tulot ja menot ylittävät käyttösuunnitelman kumpikin +0,2 milj. eurolla, mutta poikkeamat eivät vaikuta toimintakatteeseen. Valmistuneen ennusteen mukaan henkilöstökulut ylittävät suunnitelman +0,25 milj. eurolla ja aine-, tarvike- ja tavarakulut +0,1 milj. eurolla. Palvelujen ostot alittavat suunnitelman -0,15 milj. eurolla. Elinvoiman yhteisiin määrärahoihin ei ennusteta poikkeamia. Hankekehityspalvelujen suurimmat hankkeet ovat työllisyyttä edistävät TOTTA! ja IWL.

Elinvoiman yhteiset sisältää määrärahavarauksia koko elinvoiman palvelualueen menoihin että elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan toimintaan.

TOIMINTATUOTOT

ENNUSTE

1,9

milj. euroa

(2025: 1,9)

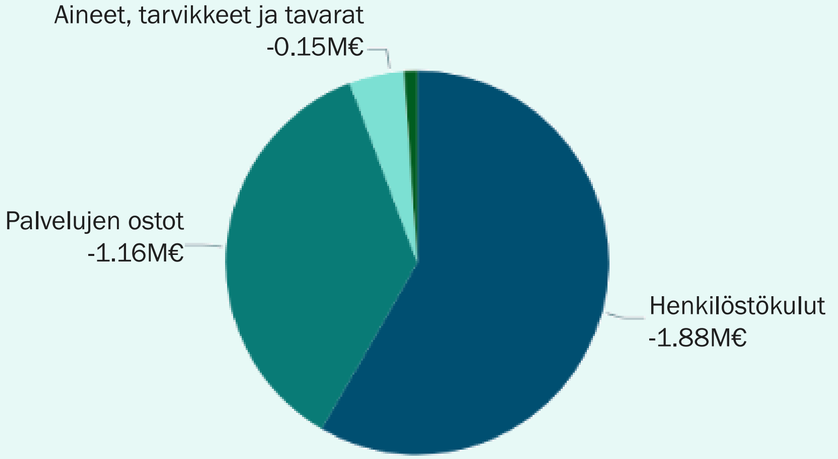
TOIMINTAKULUT

ENNUSTE

-3,2

milj. euroa

(2025: -3,1)

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Elinvoiman yhteiset ja hankekehityspalvelut

Elinvoiman yhteiset

- Toteutettiin selvitykset isoista kehittämishankkeista koskien korkeakoulukampusta ja monitoimiareenaa.

Hankekehityspalvelut

- Pääosin 100 % rahoitettuja hankkeita, mutta sisällä myös mm. yhteinen hakemus hyvinvointialueen kanssa uudessa ESR+-haussa.
- Hanketoiminnan EU-rahoituksen painopiste muuttumassa kohti suoria rahoituksia-> ELVOn hankehakuja tullaan kehittämään mm. ELVOn hanketoiminnan käsikirjalla kohti enemmän ennakointia, vähemmän reagointia, strategisesti merkittäviä kumppaneita hakemuksissa –-> mahdollistamaan läpäisyä meille tärkeissä teemoissa,
- ELVO hyväksytty Innokaupunkien sähköisen liikenteen vetovastuuhankkeeseen (päätoteuttajana LUT).
- SIIRTO-hanke käynnistynyt projektipäällikköhaulla. Hanke vauhtiin loppuvuonna.
- ELVOn EUI-kaupunkivaihtohanke käynnistynyt: hankepartnerit vierailivat Lahdessa ja vierailut jatkuvat Euroopassa: teemana OSBU:n kokemusten ja mallin levittäminen. ELVOlle erityistä myös ensimmäinen kv-hankeyhteistyö muussa kuin ympäristöteemassa ja Lahdelle ensimmäinen EUI-hankeohjelman hanke. 100 % rahoitus EUI-ohjelmasta.

Hankekehityspalvelujen hankkeet /

TOTTA!

- Hankkeessa edistetään pitkään työttömänä olleiden +30 v. osatyökykyisten asiakkaiden siirtymää pois työttömyydestä tuottamalla uutta näyttöä työkyvystä. Päättyy 10/26.
- Hankkeen asiakkaiden kokonaistilannetta edistävien positiivisten siirtymien osuus ollut yli 50 % (työllistymiset, työkokeilut, koulutukset, sairauslomat, kuntoukset ja eläkkeet)
- Palvelussa oli 300 yli 30-vuotiasta pitkäaikaistyötöntä lahtelaista asiakasta. Palkkatyöhön työllistyi (sis. oppisopimus) 33 asiakasta, työkokeiluun 49 ja koulutukseen 8. Kuntoutukseen ohjautui 32 asiakasta, sairauslomalle 60 ja eläkkeelle 11. Mehiläisen ostopalvelulääkärien kautta erikoissairaanhoitoon tehtiin yli 60 lähetettä.
- Hankkeen keskeisiä tuloksia ovat työkykytiimi-mallin kehittäminen sekä Toiminnallinen työkyvyn kuvaus (TTK) -mittarin käyttöönotto pitkäaikaistyöttömien työ- ja toimintakyvyn arvioinnin tueksi. TTK-mittaria hyödynnetään erityisesti työkokeilujaksoilla, joissa se tuottaa rakenteista tietoa asiakkaan työ- ja toimintakyvystä esimerkiksi eläkehakemusten ja jatkopalveluihin ohjaamisen tueksi. TTK-mittari on käytössä Lahden ympäristöpajalla ja nuorten pajoilla sekä Asikkalan nuorten pajalla.
- Päijät-Hämeen hyvinvointialueen kuntoutustutkimusyksikössä on otettu käyttöön hankkeen rakentaman TTK-mittarin fyysistä toimintakykyä koskeva osuus.

International Work Lahti (IWL)

- Hanke edistää Lahden seudun vieraskielisten nopeaa työllistymistä avoimille työmarkkinoille.
- Kehitetyt toimintamallit: Nopean rekrytoinnin tiimimalli, Workit Lahti -mobiilisovellus sekä Business Corner- ja Career Collective -konseptit.
- Keskeiset tulokset: 527 asiakasta, 205 työllistynyttä, 50 työkokeilupaikkaa ja 39 %:n työllistymisaste. Työllistyneistä n. ¼ on pitkäaikaistyöttömiä. Lisäksi hankkeessa on perustettu 16 uutta yritystä, toteutettu 10 yrityspilottia ja tehty yhteistyötä lähes 70 yrityksen kanssa
- IWL-konseptia esitelty laajasti ja esim. Mikkeli käynnistänyt oman IW-hankkeensa--> IWL-malli leviää rahoittajan toiveiden mukaisesti.
- Kuntoutussäätiöltä tilattiin hankkeen sosiaalisten vaikutusten taloudellinen arviointi. Hankkeen yhteiskunnallinen vaikutus nelinkertainen sen saamaan julkiseen rahoitukseen nähden huomioiden mm. verotulokehitys sekä erilaisten etuuksien säästöt.
- Hanke päättyy vuoden vaihteessa. Ehdolla Vuoden kotoutumista edistäväksi teoksi Suomessa.

Kasvupalvelut

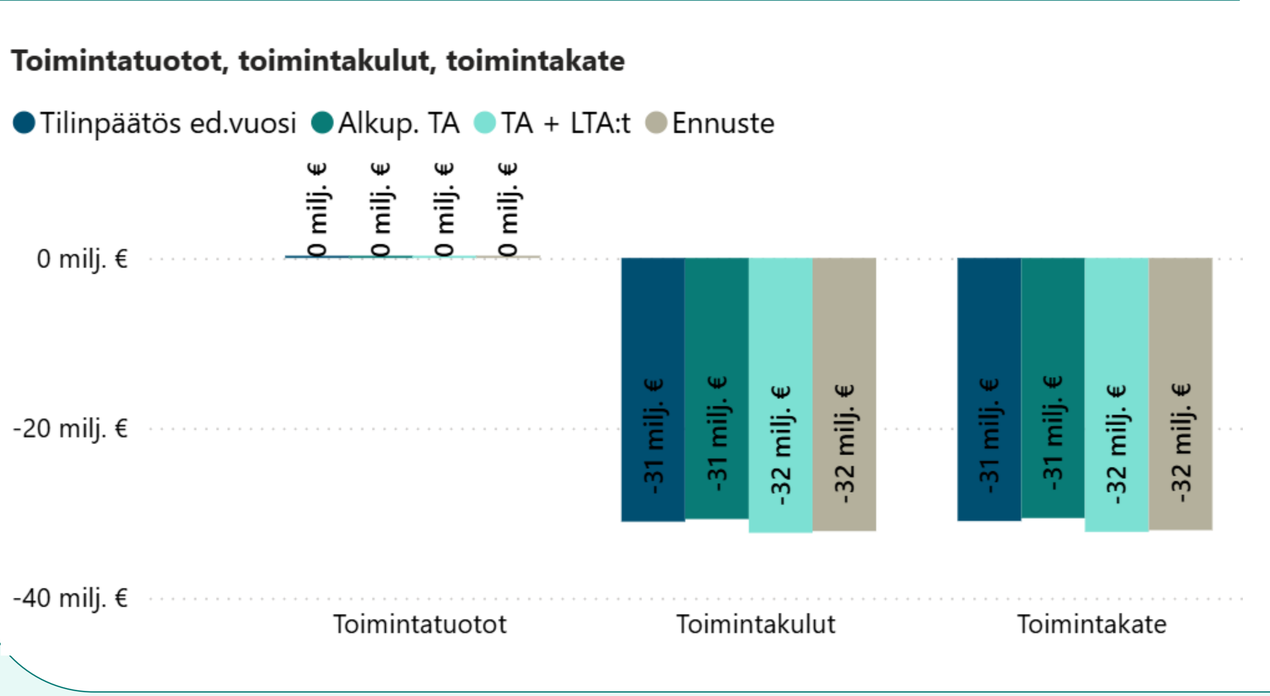

Talouden ennuste ja poikkeamat

Poikkeamaennuste: menot -0,2 milj. euroa

Tammi-syyskuun ennusteen mukaan vastuualue alittaa menonsa -0,2 milj. eurolla tasaisesti kaikista palveluyksiköistä lukuun ottamatta lukiokoulutuspalveluja. Menoja ennustetaan jäävän toteutumatta mm. kun suunniteltuja palvelujen ostoja toteutetaan omana työnä ja valmisteluja siirtyy toteutettavaksi vuodelle 2027. Lukiokoulutuspalvelujen ennustetaan pysyvän käyttösuunnitelmassaan, mutta epävarmuutta ennusteeseen aiheuttaa henkilöstökulujen toteutuminen.

Kasvupalvelujen muutettu talousarvio pitää sisällään +0,7 milj. euron lisäyksen korkeakoulurahoitukseen sekä +0,7 milj. euron Business Lahden menojen siirron palvelualueen sisällä kaupunkikulttuuripalveluista kasvupalveluihin.

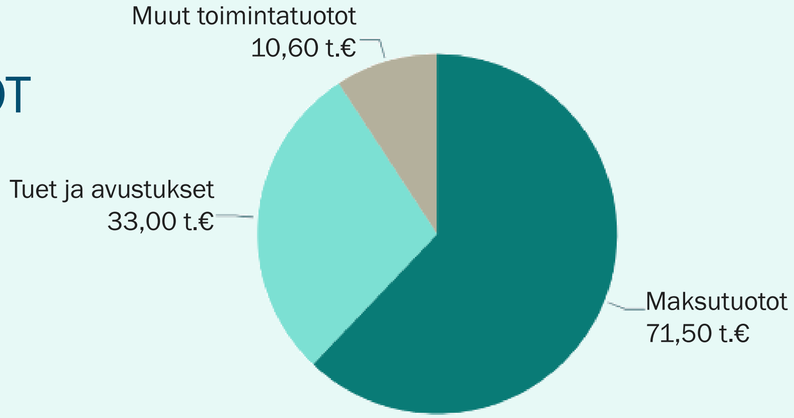
TOIMINTATULOT

ENNUSTE

0,1

milj. euroa

(2025: 0,1)

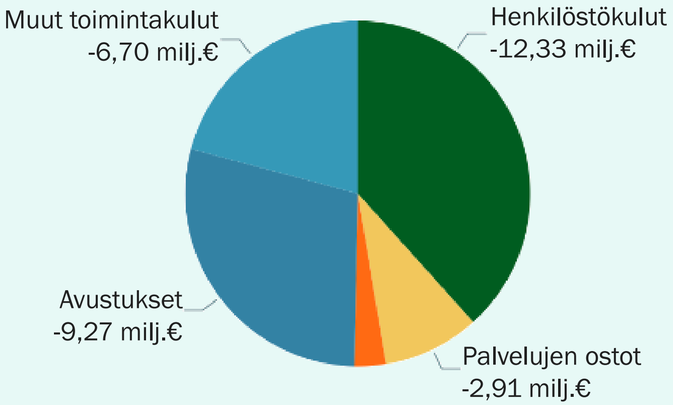
TOIMINTAKULUT

ENNUSTE

-32,2

milj. euroa

(2025: -31,0)

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Kasvupalvelut 1/2

Kasvupalvelujen yhteiset

- Toimintaa toteutettiin pääsääntöisesti palveluyksiköiden kautta.
- Kaupungin kärkiohjelmia on toteutettu. Luonnosteltu TKI-vetoisen kansainvälisen kestävän kasvun strategiset kärjet.
- Hallitusohjelmavaikuttamista tehty yhdessä C3-kaupunkien, Päijät-Hämeen liiton, korkeakoulujen ja muiden sidosryhmien kanssa.
- Kansainvälisiä tapaamisia on isännöity.

Elinkeino- ja ympäristökehitys

- Uusi elinvoimayhtiö, Business Lahti aloittanut 1.7.2026. Omistajastrategian päivitystä valmisteltu.
- Softa-alan osaamiskeskittymän johtoryhmätoiminta käynnistetty
- Tehty alueellinen elinvoimalupaus yrittäjäjärjestön kanssa.
- Yritysklusterianalyysi, joka tukee myös TKI-vetoisen kasvun rakentamista, on valmistunut. Teollisuuspuistokonseptin valmisteluun on osallistuttu.
- Päivitetyn ilmasto-ohjelman toimeenpano on aloitettu.
- Kiertotalouden green deal sitoumusta on valmisteltu.
- EU Alueiden ja kaupunkien viikon sessiota sekä edunvalvontaa Brysselissä on valmisteltu.
- Luontopositiivisuustiekartan toimeenpano on aloitettu.
- Ympäristökasvatusohjelmaa toteutettu ja tehty esittelyvideo.
- Luontofoorumi ja siihen liittyvä yhteistyö 10-kaupunkien, yritysten, tutkijoiden ja muiden sidosryhmien toteutettiin suunnitellusti

Elinkeino- ja ympäristökehitys

- Viherkeidas Lanunaukiolle on avattu.
- Kestävyydestä ja luontopositiivisuudesta on pidetty työpajoja ja järjestetty koulutusta henkilöstölle. Luontoterveydestä on viestitty.
- Kestävän kaupunkilogistiikan ZERO-TRAIL-hankkeessa valmisteltu kestävän kaupunkilogistiikan suunnitelma (SULP) hyväksyttiin.
- Ilmastonmuutokseen varautumisen ja sopeutumisen HELLE-hankkeessa valmistui Lahdelle hellehaavoittuvuustarkastelu ja valmistellaan asukaslähtöisen osallistamisen toimintamallia.
- CITISYSTEM-hankkeessa on valmisteltu mallia kaikkien koulujen lajittelun kehittämiseen ja suunniteltu vuodelle 2027 toteutusta kouluilla.
- KELPO-hankkeessa edistettiin kestävää liikkumista pilottitoimenpiteillä ja tuloksia jalkauttamalla.
- StoPWa-hankkeessa kehitettiin jäte- ja materiaalivirtojen hallintaa sekä valmisteltiin hankkeen tulosten juurruttamista kaupungin toimintaan.
- Liikunnallisen luontomatkailun kehittämisen hanke etenee suunnitellusti.
- RAKI-hanke edisti paljon näkyvyyttä saanutta Aleksanterinkadun asfalttipilottia ja valmistelussa energiayhteisöhankkeita ja -yhteistyötä.
- Uusia ilmasto-, luonto- ja elinkeinohankkeita on valmistelu ja haettu. Ulkoisen rahoituksen hyödyntämistä ja rahoituksen hakemisen suunnitelmallisuutta on vahvistettu yhteistyössä hankekehitysyksikön kanssa. Painotus 100 % rahoituksissa.
- Lahden kaupunki mukana asvaltin EEJ-asetuksen (EEJ = Ei enää jätettä) valmistelussa ja edeltävässä vaikuttamistyössä

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus
Kasvupalvelut 2/2

Korkeakoulu- ja innovaatiopalvelut

- Tutkimus- ja innovaatiojohtaja aloittanut 8/2026.
- Sähköistä liikennettä ja elintarvikeinnovaatioita koskevat TKI-hankkeet ovat käynnissä ekosysteemirahoituksella.
- Osallistuttu rakennus- ja yhdyskuntatekniikan koulutusohjelman valmisteluun. Lisäksi LUT:n tutkimuskeskuskonseptia on esitelty uusille mahdollisille yrityskumppaneille sekä TEM ja OKM:lle.
- HY:n kanssa valmisteltu yhteistyön syventämistä.
- Vuoropuhelua TKI-tavoitteiden osalta käydään aktiivisesti korkeakoulujen ja muiden sidosryhmien kanssa.
- Kampusprojektissa on yhteinen valmisteluryhmä ja valmistelu etenee. Kampusselvitys valmis ja julkistettu. Selvityksen suositus on yhteisen kehitysyhtiön perustaminen.
- StartHUB-ohjausryhmä työskentely edennyt hyvin ja toimintaa uudistetaan.
- Yritysten TKI-setelien saajat on päätetty.
- Vuoden 2026 Lahden ekosysteemirahoitushaku toteutettu.
- Päätös viiden uuden kandiohjelman rahoittamisesta Lahden kampuksella käsitelty elinvoima- ja hyvinvointilautakunnassa ja kaupunginhallituksessa sekä edelleen kaupunginvaltuustossa 5.10.2026.

Lukiokoulutuspalvelut

- Kuluvana lukuvuotena saavutetaan opetussuunnitelman ja vuosisuunnitelmien mukaiset tavoitteet.
- Lukiolaisten kokonaismäärä on kasvanut hieman edellisvuodesta.
- Kelpoisia opettajia on ollut hyvin saatavilla.
- Kansainvälisyystoiminta on ollut vilkasta ja monipuolista.
- Korkeakoulu- ja elinkeinoelämä yhteistyötä on kehitetty.
- Abitti2-järjestelmän käyttöönotto ylioppilaskokeissa sujui hyvin.
- Taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeiden malliennakkotehtäviä on testattu.
- Valmistellaan selvitystä Lahden lukiokoulutuksen nykytilasta, vahvuuksista ja mahdollisista kehittämistarpeista.
- Opiskelijoiden kannettavien tietokoneiden toimittajaa tuleville vuosille selvitetään.

Työllisyyspalvelut

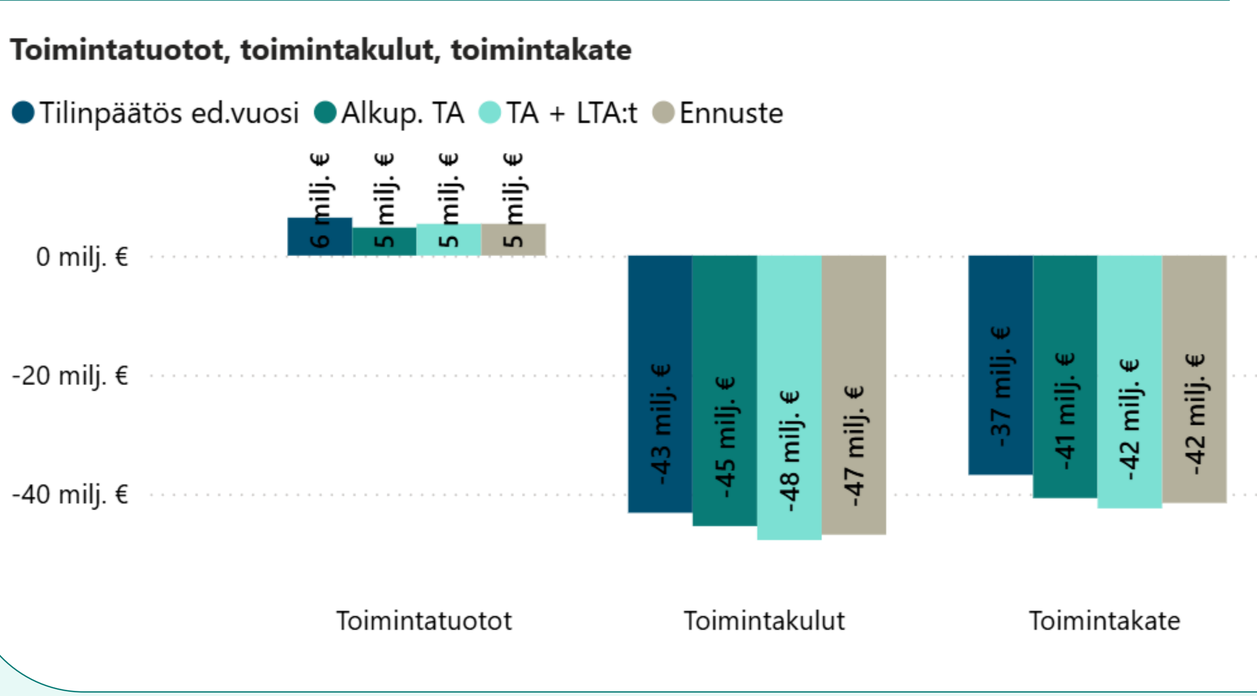
Talouden ennuste ja poikkeamat

Poikkeamaennuste: menot -0,9 milj. euroa
Tulojen ennustetaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisena.

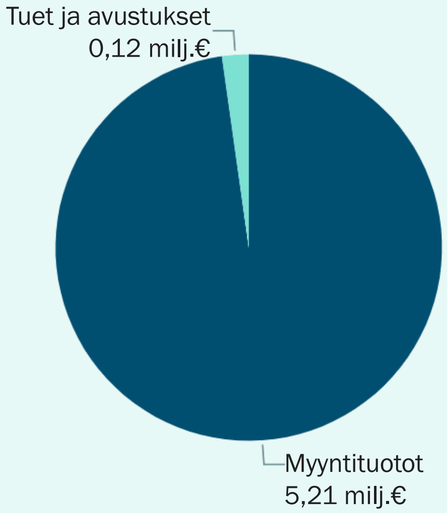
Menoista arvioidaan jäävän toteutumatta -0,9 milj. euroa suhteessa muutettuun talousarvioon. Työttömyysturvan rahoitusvastuun menoista ennustetaan jäävän syyskuun kuukausitoteuman perusteella toteutumatta -0,4 milj. euroa . Työllistämisen edistämisen menoja arvioidaan jäävän toteutumatta -0,4 milj. eurolla, mihin merkittävimmin vaikuttaa palkkatukien ennuste ja vuoden 2025 jaksotettujen ja toteutumattomien erien menoja vähentävä vaikutus. Muista työllisyyspalvelujen menoista arvioidaan jäävän toteutumatta yhteensä -0,1 milj. euroa tasaisesti kaikista yksiköistä.

Työttömyysturvan rahoitusvastuun ennusteessa ei ole huomioituna mahdollisia menoja vähentäviä korjauksia laskutukseen. Kela on ilmoittanut laskuttaneensa kunnilta valtion rahoitusvastuulle kuuluvaa osaa 1.1.2025 alkaen, ja että laskutukseen tarvittava korjaus on valmistella tulevien erien osalta. Kuntakohtaisia tietoja korjauksen suuruudesta ei ole vielä tiedossa.

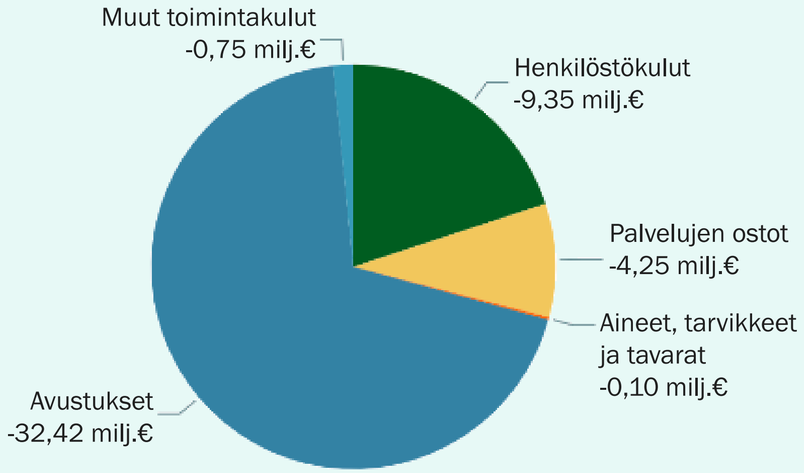
Syksyn lisätalousarviossa menoja lisättiin +2,35 milj. euroa ja tuloarviota +0,6 milj. euroa.

TOIMINTATUOTOT
ENNUSTE
5,3
milj. euroa
(2025: 6,4)

TOIMINTAKULUT
ENNUSTE
-46,9
milj. euroa
(2025: -43,2)

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Työllisyyspalvelut 1/4

- Alkuvuonna realisoituneissa yhteistoimintaneuvotteluissa työllisyyspalveluista vähennettiin 21 HTV:tä. Näistä kahdeksan oli ns. tyhjiä virkoja, 13 irtisanottiin työllisyyspalveluista. Näistä kahdeksalle tarjottiin korvaavaa määräaikaista tai vakituista työtä kaupungilta. Pääpaino irtisanomisissa oli toimisto-, hallinto- sekä esihenkilötehtävissä. Irtisanomisaikoja jatkui heinäkuulle saakka.
- Helmikuussa työllisyyspalvelut organisoituivat uudelleen. Organisoitumisen tuloksena muun muassa nuorten ja monialaista tukea tarvitsevien asiakaspalvelu siirtyi omaksi yksiköksi, IHL ja kotoutumispalvelut muodostivat yhden palveluyksikön sekä muodostettiin yhteisten palvelujen palveluyksikkö.

Työllisyyspalvelujen kehittämistoimet

- Työllisyyspalvelujen kehittämistoimista voidaan erottaa neljä eri kärkeä:

  1) Kohderyhmä nuoret:
  - Nuorten matalan kynnyksen monialaisen palvelun Ohjaamon kehittäminen ja vahvistaminen yhdessä kumppaneiden kanssa on käynnissä. Nuorispalvelut ovat lisänneet läsnäoloa Ohjaamossa ja mm. vastavalmistuneiden infoja pilotoidaan Salpauksessa.
  - Nuorten rekrytointitukea myönnetty 37 kpl, joista 11 toistaiseksi voimassa oleviin työsuhteisiin.
  - Nuorten kaupunginosapilotin hakuun valmistaudutaan. Suunnitelmaa tehdään yhteistyössä kumppaneiden kanssa.

  2) Työllistämistoiminta:
  - Piilotyöpaikkojen liidejä tullut Business Lahdelta 29. Työllisyyspalveluissa jatkuvasti esittelypaikkoja.
  - Järjestöjen vuosiavustus 2027 on haussa 15.10.2026 saakka.
  - Ympäristöpajalla ollut 15 hlöä 6 kk työsuhteessa (yli 55-v).
  - Aloittavat yrittäjät ollut painopisteenä ja heidän palvelukokonaisuutta vahvistettu. Uusia ja jatkavia starttirahoja myönnetty 163kpl.

  3) Palvelu-uudistukset
  - Mehiläisen pilottiin ohjattu 190 asiakasta, joista 45 saanut jonkin päätöksen (4 eläkepäätöstä, 3 kuntoutustukipäätöstä, 34 sairauspäivärahapäätöstä, 4 osatyökyvyttömyyseläkepäätöstä.)
  - Työmatka-palvelussa aloittanut 324 asiakasta, 60 työllistynyt.
  - Velvoittavien työtarjousten ammatillista ja maantieteellistä laajentamista aloitettu.
  - Työttömien terveystarkastusten sekä työkyvyn-, kuntoutustarpeen ja eläkeselvittelyjen tehostamiseksi perustettu työryhmä.

  4) Äkillisen rakennemuutoksen hankkeet:
  - Siirto-hankkeeseen saatu myönteinen rahoitus. Rekrytoinnit käynnissä
  - ÄRM ja EGR hakemukset jätetty ja käsittelyssä.

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Työllisyyspalvelut 2/4

Alku- ja ohjauspalvelut

- Käynnistyneitä työnhakuja 7 179 kpl (sisältää kotoutumisasiakkaat)
- Aulapalvelussa on tavattu ja annettu ohjausta ja neuvontaa ilman aikavarausta 5419 henkilöasiakkaalle.
- Henkilöasiakkaiden puhelinpalvelussa on palveltu 9 069 asiakasta.
- Ostopalveluna hankittava, päivystysluonteisesti toimiva CV- ja digiklinikka (opastusta työnhakuasiakirjojen tekoon, työhaastatteluun, vinkkejä työnhakukanavista jne.) on palvellut 1 359 asiakasta.

Työnvälityspalvelut

- 37 261 asiakasyhteydenottoa
- 3 916 työllistymissuunnitelmaa
- 4 853 työvoimapoliittista lausuntoa
- Velvoittavasti haettavaksi osoitetut työpaikat 315 (näistä 81 eli 25,8 % sijoittuu muille työllisyysalueille), haasteena Työmarkkinatorille ilmoitettujen paikkojen vähäisyys
- 100 päivää työttömyysetuutta saaneille suunnattu TyöMatka-palvelu-hankinta on käynnistynyt huhtikuussa 26. Palvelussa on aloittanut 324 asiakasta, joista 60 on työllistynyt.

Tuetun työllistämisen palvelut:

- Työnhakukeskusteluja on käyty 10 8517 kpl
- Työllistymissuunnitelmia on tehty 3 992 kpl
- Aktivointisuunnitelmia on tehty 834 kpl
- Monialaisia työllistymissuunnitelmia on tehty 293 kpl
- Työllistymistä tukeviin palveluihin on osallistunut 1 170 henkilöä
- Työvoimapoliittisia lausuntoja on annettu 4 383 kpl

Alle 30-vuotiaat

- Nuorisopalvelujen kanssa on käynnistynyt 1.6.2026 uusi toiminnallinen palvelu, valmentava uravalmennus, Palvelun kesto asiakaskohtainen ja kohdentuu asiakkaan työelämävalmiuksien parantamiseen, työnhaun edistämiseen ja ammatinvalinnan tukemiseen. Palvelu käynnistynyt lupaavasti, asiakasohjaus toiminut hyvin.
- Nuorten Ohjaamon toiminnan määrätietoinen kehittäminen, yhteistyöverkoston laajentaminen ja kytkeminen osaksi tulevaa kaupunginosapilottia, jossa kehitetään uusia ja vaikuttavia työllistymisen tukemisen keinoja hyödyntäen laajasti yksityistä ja kolmatta sektoria.

Yli 25-vuotiaat

- Räätäli-valmennusta on hankittu 100 asiakkaalle. Asiakasohjaus päätetty maaliskuuhun 2026, palvelu päättynyt.
- Työttömän työkyvyn arviointi, Mehiläisen pilotti, ohjattu 190 henkilöä
- TYM (työllistymisen moniammatillinen yhteistyö) palveluissa 277 henkilöä

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Työllisyyspalvelut 3/4

Kohtaantopalvelut

Työnantajapalvelut-toimintayksikkö

- Avoimia työpaikkoja 4 923 kpl
- Esittelypaikkoja 185
- Työnantajakontakteja 4 701 kpl
- Esittelyjen johdosta kontaktoituja työnhakijoita 2 742 henkilöä
- Yrityskäyntejä 126 kpl
- Palkkatukipäätöksiä 320 kpl, 253 myönteistä, 67 kielteistä
- Nuorten rekrytointitukipäätöksiä 37 myönteisiä, kielteisiä 8
- Starttiraha 222 kpl, myönteisiä uusia 92 ja jatkopäätöksiä 67, kielteisiä 63
- Hoidettuja muutosturvatilanteita 56
- Tapahtumia 12

Nopeasti työhön -toimintayksikkö

- Ryhmävalmennuksia 44 kpl
- Verkkokursseille osallistujat 2 534 kpl
- Kokoaikatyöhön työllistyneitä 361 kpl
- Osa-aikatyöhön työllistyneitä 73 kpl
- Keikkatyöhön työllistyneitä 62 kpl
- Työnhaku päättynyt muusta syystä 84 kpl
- Asiakkaille tehtyjä yksilöityjä työpaikkaehdotuksia 10 561 kpl

Ympäristöpaja-toimintayksikkö

- Työkokeilijoita on ollut ympäristöpajalla 33 henkilöä.
- Pitkäaikaistyöttömiä 55+-vuotiaita henkilöä puolen vuoden määräaikaisilla työsopimuksilla 16 henkilöä.
- Ympäristöpajalla on TOTTA!-hankkeen kanssa tiiviissä yhteistyössä pilotoitu Toiminnallisen työkyvyn kuvaus -arviointimenetelmää, työtä jatketaan ympäristöpajalla TOTTA!-hankkeen päätyttyä.
- Ympäristöpajan toiminnassa on käynnistynyt kokeiluna viime vuonna opinnollistaminen. Tutkinnon osia voi suorittaa kiinteistö- ja puhtauspalvelualan perustutkinnosta ja ympäristöalan perustutkinnosta. Yhteistyötahona Salpaus. Tätä toimintaa jatketaan ja kehitetään.
- Viime vuonna aloitettua yhteistyötä kaupungin eri yksiköiden kanssa jatketaan tiiviinä. Erityisesti synergia kaupunkiympäristön palvelualueen kanssa on ollut huomattavaa. Tämä tuo säästöjä kaupungille ja työtä työllistetyille.
- Kaupungin ja seurakunnan yhteisesti ylläpitämässä toimintakeskus Takataskussa on vuoden alusta ollut työkokeilussa tai kartoituksessa yhteensä 50 henkilöä.

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Työllisyyspalvelut 4/4

Kotoutumisen palvelut

- Työnhakijaksi ilmoittautuneita kotoutujia Lahdessa noin 1 200 henkilöä.
- Maahanmuuttajien työttömyysaste on edelleen korkea. Työmarkkinatilanne haastaa.

- Kolmannen kvartaalin jälkeen
  - 3 530 ohjaus- ja neuvontakäyntiä aulapalveluissa
  - 2 695 kotoutumissuunnitelman päivitystä
  - 22 751 yhteydenottoa asiakkaiden kanssa
  - 2 896 työvoimapoliittista lausuntoa
  - 174 henkilölle järjestetty omakielinen yhteiskuntaorintaatio

  Kotoutumiskoulutusuudistuksen pilotit ovat päättyneet ja hyväksi todetut osiot kilpailutettu tuotantoon
- Harvinaisten kielten yhteiskuntaorientaation ostopalvelua valmistellaan.
- Tekoälytulkkaus on otettu käyttöön laajasti ja tekoälytuettua hakupalvelua kotoutujille pilotoidaan parhaillaan

International House Lahti

- Kolmannen kvartaalin jälkeen
  - Ohjaus, neuvonta- ja kenttätyökäyntejä hoidettu 3 670
  - Vuoden 2026 pakolaiskiintiöstä vastaanotettu seitsemän henkilöä
- LUT/LAB-kampuksella järjestetään neuvontapäivystystä säännöllisesti
- Aamiaisklubeja, joissa informoidaan asiakkaita ajankohtaisista asioista, järjestetään säännöllisesti
- Newcomer's Guide on julkaistu Lahden kaupungin nettisivuille.
- Yhteiskuntaorientaation sisältöä on uudistettu
- Yhdistysavustukset maahanmuuttajien kotoutumista tukevaan toimintaan vuodelle 2026 on myönnetty

Kaupunkikulttuuri-palvelut

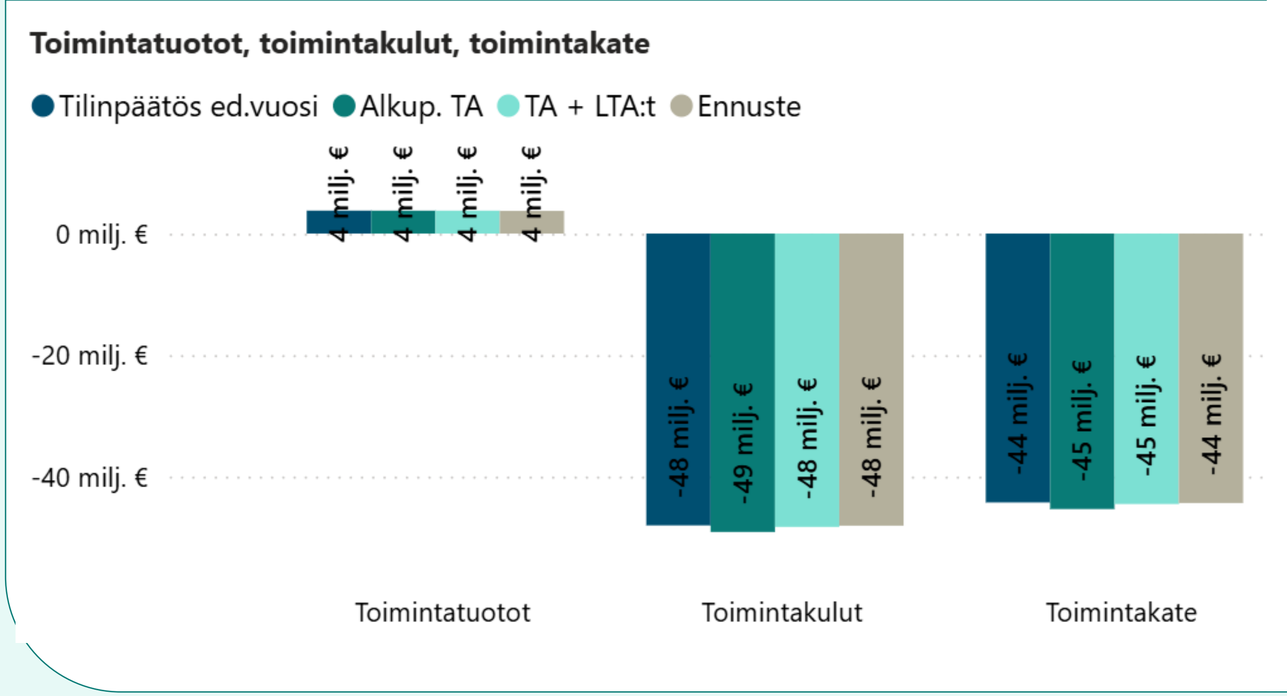
ilman taseyksiköltä

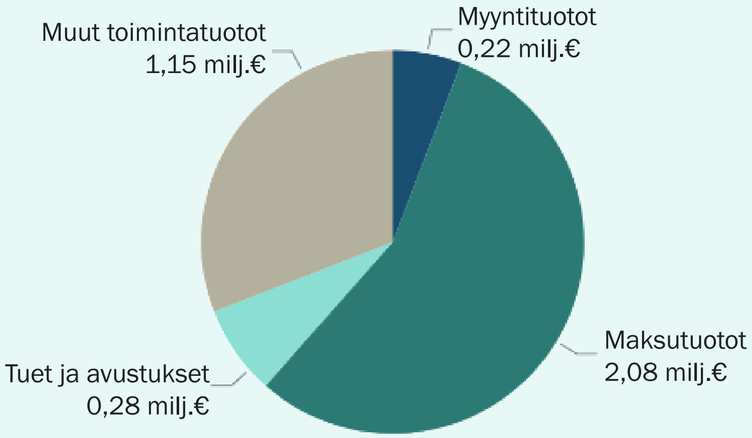
Talouden ennuste ja poikkeamat

Poikkeamaennuste: tulot -0,05 milj. euroa, menot -0,2 milj. euroa
Vastuualueiden tulojen ennustetaan jäävän tavoitteistaan -0,05 milj. euroa, mikä johtuu museokaupan sekä kaupunginmuseon ja uimahallien pääsylippujen myyntiennusteista. Loppuvuoden tulokehitykseen vaikuttaa eteenkin museoiden vetovoimaisuus. Kaupunginmuseo tehostaa markkinointiaan.

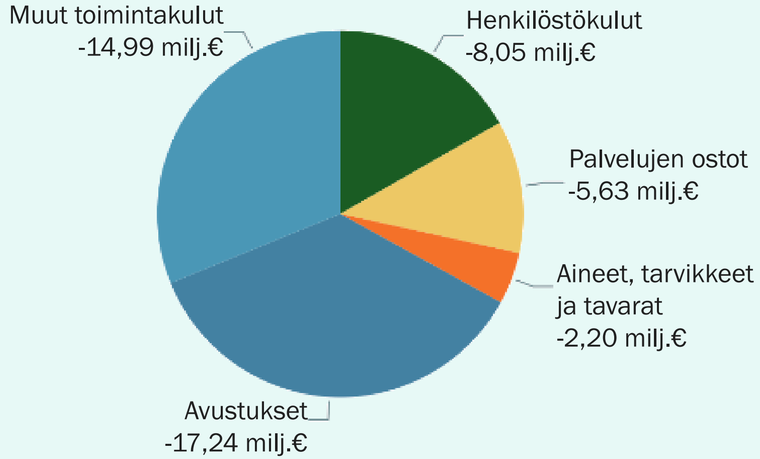
Menoja ennustetaan jäävän toteutumatta sekä osallisuuden ja hyvinvoinnin asiantuntijapalveluissa että kaupunkikulttuuripalvelujen yhteisissä. Liikuntapalvelujen ja tapahtumapalvelujen ennustetaan ylittävän hieman määrärahansa perustuen Urheiluakatemian siirtymiseen Lahden kaupungille ja joulutorin valmistelutarpeisiin. Vastuualueen menojen alitusennuste on yhteensä -0,2 milj. euroa.

TOIMINTATUOTOT
ENNUSTE
3,7
milj. euroa
(2025: 3,8)

TOIMINTAKULUT
ENNUSTE
-48,1
milj. euroa
(2025: -48,1)

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Kaupunkikulttuuripalvelut 1/4

Kaupunkikulttuuripalvelujen yhteiset

- Vuoden alusta käynnistettiin koko vastuualueen yhteinen Rakkaudella Lahti -viestintäkampanja paikallisessa lehdessä ja radiossa. Lisäksi toteutettiin kulttuurifestari-kampanjaa yhteistyössä viestinnän kanssa erityisesti pääkaupunkiseudulla.
- Toteutettiin teatteriselvitys ja käynnistettiin Tilakeskuksen kanssa teatterin remontin hankesuunnitelmatyö.
- Valmisteltiin monitoimiareenaselvitystä, jonka tavoitteena on antaa suuntaviivoja monitoimiareenakehittämiselle ja tapahtumatoiminnan kasvun johtamiselle.
- Valmisteltiin kesätapahtumakonseptin hankintaa torin elinvoiman kehittämiseksi kesälle 2027.
- Edistettiin MM2029-kisojen valmistautumista ja käynnistettiin valmisteluita MM2029-kisoihin tähtäävästä ja kaikki kaupunkikulttuurin palvelut huomioivasta yhteishankkeesta.
- Käynnistettiin valmisteluita kaupunkikulttuurin palvelujen konseptoinnista opiskelijoille.
- Toteutettiin elinvoiman palvelualueen avustusuudistus.
- Toteutettiin monipuolisesti erilaisia toimia ja uudelleenorganisoitumista, jotta yhteistoimintaneuvotteluiden ja säästöjen vaikutukset jäisivät mahdollisimman vähäisiksi.

Liikuntapalvelut

- Talous etenee suunnitellusti. Henkilöstössä on ollut vaihtuvuutta YT-menettelyn jäljiltä. Talvella oli myös rekrytointikielto, joka vähensi kausityöntekijöiden määrää. Organisaatiomuutos valmistui ja kriittiset rekrytoinnit saatiin tehtyä rekrytointikiellon poistuttua.
- Talvikausi oli odotettua lyhyempi. Pitkä pakkaskausi helpotti lumetusta, mutta haittasi luonnon jääkenttien jäädytystä. Lumen määrä oli tänä talvena poikkeuksellisen vähäinen. Vähälumisuus esti latujen ajoa ja käytännössä luonnonlumi ladut olivat käytettävissä vain muutaman viikon. Talven olosuhteista suurin hyöty osui Vesijärven jääreiteille. Retkiluistelurata aukesi kuukauden etuajassa ja luistelukausi oli lähes kolme kuukautta.
- Finlandia-hiihdon mahdollistamiseksi lisäsimme lumetusta Tapanilan hiihtomajalle asti ja tapahtuman järjestäjä jatkoi lumetusta vielä noin kahdeksan kilometriä lisää.
- Salpausselän kisat onnistuivat ja tapahtuman palaute oli vielä edellistä vuottakin parempi. Yleisömäärä kasvoi myös, joten olemme hyvällä tiellä kohti MM2029-kilpailuja.
- Vesiliikuntakeskuksen hankesuunnitelma valmistui ja hyväksyttiin kaupunginhallituksen kokouksessa.
- Investointien suunnittelu on ollut tiivistä yhdessä Tilakeskuksen projektipäälliköiden kanssa. Urheilukeskuksen perusparannusten ja Karpalon mäkien hankkeiden suunnittelu on vaatinut paljon resurssia ja organisaatiota on muokattu niin, että johtava asiantuntija voi keskittyä entistä enemmän suunnitteluun ja asiantuntijana toimimiseen hankkeissa.
- Keskeisimmät inevstoinnit tälle kaudelle ovat urheilukeskuksen MM- hankkeet ja tekonurmien ja tenniskenttien perusparannukset.
- Liikuntapaikkojen kesäkausi päästiin avamaan aiottua aikaisemmin.
- Urheiluakatemorganisaatioon 1.8.2026 alkaen.
- Kisapuiston kaavoituksen ohjaus eteni ja kaavoituksen on määrä olla valmis joulukuun lopussa.

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Kaupunkikulttuuripalvelut 2/4

Tapahtuma- ja kulttuuripalvelut

- Toteutettiin Nordic Voices -kuorotapahtuma 5/2026.
- Uudistettiin tiimin toimenkuvat.
- Tapahtumateollisuus NYT -seminaari 2/2026 Oulussa (4/8 osallistui).
- EVER-hanke jatkuu kaupungin osalta vain hallinnoinnillisesti
- Winter World Masters Games 2028 -tapahtuman lanseeraustilaisuus.
- Vahvasti mukana kansallisessa kv-tapahtumien bidding-strategiatyössä, joka luovutettiin ministerille 29.4.
- Olimme mukana OKM:n kulttuuripoliittisen selonteon toimeenpanon aluetilaisuuden järjestelyissä ja sisällössä puheenvuoron kautta.
- Osallistuimme vahvasti hyvinvointisuunnitelman tekemiseen.
- Osallistuimme avustusuudistusprosessiin.
- Kulttuurin toistuvaisavustukset myönnettiin viimeistä kertaa.
- Kulttuurin vuosiavustukset tulivat hakuun viimeistä kertaa näin alkuvuodesta, ensi vuoden haku on käynnissä.
- Tapahtumien ja kulttuurin kerta-avustusten haku saatiin käyntiin.
- Olimme mukana kansallisessa tapahtumien tiedolla johtamisen projektissa, joka jatkuu tapahtumien tietovertailutyökalun kehittämisellä suurimpien kaupunkien kanssa
- Lahden Lasten 43. Talvikarnevaalit järjestettiin 1–2/2026. Eri ohjelmakokonaisuuksia oli noin 30, esityksiä 70 ja kävijöitä 11 000. Leikkipuistokarnevaalit tavoittivat 790 osallistujaa.
- Lahden Nuorisoteatteri toteutti produktion Mummoni on pankkirosvo. Esityksiä oli 11 kpl (6 julkista ja 5 eskariesitystä) ja yleisöä kävi 1535 hlöä. Loput eskareista pääsi katsomaan Teatteri Tuomikon ja Amadeu Vivesin Planeetta nimeltä maa -esityksen.
- Palvelukoteihin ja tuetun asumisen yksikköihin järjestettiin keväällä 2026 yhteensä 33 esitystä, joissa yleisöä oli noin 800 henkilöä.
- Lahden Kesänäyttämöllä tuotettiin Kolme pientä porsasta -näytelmä ja siihen rekrytoitiin 18 nuorta lahtelaista kesäharjoittelijaa.
- Oltiin mukana aloittamassa uudenlaista Zaporrizzja yhteistyötä.
- Tapahtumataloilla eli Pikkuteatterilla, Vaahterasalilla ja Felix Krohn -salissa aloitettiin riskikartoitustyö.
- Tapahtuma- ja kulttuuripalvelut pitivät toimiston avoimet ovet 3.3. jonne saapui 100 hlöä ja infotilaisuuden 8.4., jonne osallistui 70 hlöä
- Yhdistyneen yksikön nettisivut ja somesivut uudistettiin.
- Toteutettiin kansallisen veteraanipäivän juhlallisuudet 27.4.
- Toteutettiin uuden skeittipuiston avajaiset 9.5. ja Sinfonia Lahden puistokonsertti 9.6. ja juhannussalko torille juhannusviikoksi.
- Osallistuttiin Radiogaalaan ja Raamattumaratoniin.
- Saatiin Espoon kollegat vierailulle.
- On kartoitettu ja edistetty eri kokoisten uusien tapahtumien hakua.
- Tiimi kävi ensiapukoulutuksen.
- Nuorisoteatteri jatkoi toimintaansa yhdellä ryhmällä.
- Osallistuttiin torin 2027 kesäkartoitukseen.

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Kaupunkikulttuuripalvelut 3/4

Kaupunginmuseo

- Malva voitti European Museum Forumin jakaman Museum Prize for Environmental Sustainability -ympäristökestävyyspalkinnon ja oli European Museum of the Year Award -finalisti.
- Museokohteissa on ollut 93 960 museovierailukäyntiä, joista lapsia 25 089, opiskelijoita 3636, museokorttikävijöitä 45 432, hyvinvointilippukävijöitä 420, kirjastolipulla käyviä 157 ja Lahteen muuttaneiden ystävänlipulla 250 kävijää.
- Opastuksilla, työpajoissa ja tapahtumissa 16 913 kävijää.
- Malva oli kesällä 2026 Päijät-Hämeen suosituin Museokortti-kohde, ja Lahden historiallinen museo toiseksi suosituin.
- Alueellisen Mahdollisuuksien Malva – nuoret, osallisuus ja taide -projektin työpajojen osallistujamäärä on ollut yhteensä 260.
- 410 lausuntoa kulttuuriperinnöstä. Neuvotteluita 62, neuvontakäyntejä ja katselmuksia 55, maastotarkastuksia 60, neuvontayhteydenottoja ja sähköpostikannanottoja 644.
- Avattu kuusi näyttelyä. Malvassa: Kettukin vuoden taiteilija Sofia Karinen: Valoa ja väriä, Karim Boumjimar: Rakkauden riitit, Symbioosi, Kaarisilta-triennale ja Mahdollisuuksien Malva. Mastolassa Tuijottelutuokio – Ylen 100 vuotta lasten taajuuksilla.
- Malvan kokoelmista lainattu kaksi teosta ja 49 taidevalokuvaa.
- Kokoelmia julkaistu Finna.fi:ssa yhteensä 36 047 nimikettä.
- Kartunta eri kokoelmiin 65 hankintaerää. Yksi talletus palautettu omistajalle.
- Valtakunnallisia kokoelmatallennusalueita 13.
- Aktiivisia kumppanuuksia ja verkostoja 138.
- Henkilökunnan koulutus 280 htt, vertaisoppiminen 119,5 htt
- Kansainvälinen liikkuvuus meille 24 vrk, meiltä 72 vrk
- Aluetalousvaikutukset 3,9–5,1 milj. euroa.
- Lahden museoilla oli yhteensä 641 mediaosumaa, joiden potentiaalinen kokonaistavoittavuus oli noin 1,85 miljardia. Aiempana vuonna vastaavaan aikaan ansaitun median osumien määrä oli 371 ja niiden tavoittavuus noin 570 miljoonaa. Tämän vuoden lukua selittää Sysmän rahalöytö, joka ylitti kansainvälisen uutiskynnyksen ja uutisoitiin merkittävissä medioissa viidellä eri mantereella.
- Museoiden verkkosivuja käytettiin vuoden aikana noin 1,5 miljoonaa kertaa.
- Lahden museoiden sosiaalisen median tavoittavuus oli 116 miljoonaa.
- Asiakastyytyväisyys on korkealla tasolla: Malvan NPS on 78, museoiden kävijäarviot verkossa keskimäärin 4,4/5. Museoiden kävijäpalautteissa kiitetään elämyksellisiä ja vuorovaikutteisia sisältöjä, ystävällistä ja asiantuntevaa palvelua ja kommentoidaan, että museoiden rakennukset ja ympäristö tukevat kokonaiskokemusta ja näyttelyt soveltuvat erilaisille yleisöille soveltuvina.

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus

Kaupunkikulttuuripalvelut 4/4

Osallisuuden ja hyvinvoinnin asiantuntijapalvelut

- Yksikkö on tukenut osallisuusmallin jalkauttamista toimimalla asiantuntijana ja yhteistyökumppanina kaupungin yksiköille mallin käyttöönottoon liittyvissä kysymyksissä.
- Osallistuvan budjetoinnin toimintamallia kehitetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa PROTO-hankkeen ja työpajatyöskentelyn avulla.
- Omalahti.fi-alustan kilpailutuksen tuloksena yhteistyö Go Vocalin kanssa jatkuu. Uusia yksiköitä on saatu käyttäjiksi mm. työllisyyspalvelut. Rekisteröityneitä käyttäjiä syyskuun lopussa noin 7 300 ja osallistujia vuoden alusta noin 9 200.
- Neuvostot olivat mukana järjestämässä Rollaattorimarssia, joka sai Vuoden keskustateko -palkinnon.
- Hyvinvoiva Lahti -työryhmä on aloittanut uudella kokoonpanolla elinvoimajohtajan johdolla. Työryhmän keskeisenä tehtävänä on keväällä valtuustossa hyväksytyn hyvinvointisuunnitelman toimienpiteiden toteutumisen seuranta ja raportointi.
- Uuden vuosiavustushakukierroksen valmistelu vuodelle 2027.
- Hyte-neuvotteluissa tarkasteltiin vuoden 2026 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista, sekä määriteltiin tavoitteet vuodelle 2027.
- Yhdistysyhteistyötä tehdään monin eri tavoin mm. järjestetään koulutuksia, yhdistysiltoja ja yhteisiä tapahtumia. Käynnistetty yhteisöjen varautumisen mallin kehittäminen.
- Ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön integroimista urheiluseurojen toimintaan on edistetty yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa.

Kaupungin-orkesteri

Lahden kaupunginorkesteri intendentin katsaus

Ei poikkeamaennustetta.

Vuoden 2026 alku on ollut orkesterin näkökulmasta erittäin onnistunut. Taiteellinen taso on ollut korkea ja konserteissa on ollut hyvin kuulijoita, muutama konsertti on ollut loppuunmyytyjä.

Syyskauden alun kohokohtia ovat olleet loppuunmyyty Sibelius-festivaali, Rajaton lauluyhtyeen kanssa tehdyn yhteistyön 25 -juhlakonsertti sekä tanssija Atte Kilpisen vierailu orkesterin solistina uudella ja yhteiskuntaan kantaaottavalla teoksellaan.

Kausikorttien myynti päättyi ensimmäiseen kausikonserttiin ja niitä myytiin reilut 600, mikä on uusi ennätys koronan jälkeen. Vuoden 2026 lipunmyynnin tavoite on asetettu erittäin korkealle ja onnistuakseen se vaatii täydellistä onnistumista syksyn myynnin osalta. Toistaiseksi asetettu lipunmyyntitavoite on saavutettavissa.

Tapahtumatuotannon on arvioitu toteutuvan alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Kaupunginorkesterille ei ennusteta tammi-syyskuun toteuman perusteella poikkeamaa.

Tiliryhmä	Tilinpäätös ed.vuosi	Alkup. TA	TA + LTA:t	Ennuste	Poikkeama ENN/TA
Liikevaihto	831 t. €	945 t. €	945 t. €	945 t. €	0 t. €
Liiketoiminnan muut tuotot	292 t. €	16 t. €	16 t. €	16 t. €	0 t. €
Muut tuet ja avustukset	13 t. €	13 t. €	13 t. €	13 t. €	0 t. €
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	6 122 t. €	6 078 t. €	6 078 t. €	6 078 t. €	0 t. €
Materiaalit ja palvelut	-1 701 t. €	-1 207 t. €	-1 207 t. €	-1 321 t. €	-114 t. €
Henkilöstökulut	-4 463 t. €	-4 610 t. €	-4 610 t. €	-4 700 t. €	-90 t. €
Poistot ja arvonalentumiset	-47 t. €	-31 t. €	-31 t. €	-51 t. €	-20 t. €
Liiketoiminnan muut kulut	-979 t. €	-1 205 t. €	-1 205 t. €	-981 t. €	224 t. €
Liikeyli-/alijäämä	68 t. €	0 t. €	0 t. €	0 t. €	0 t. €
Rahoitustuotot ja -kulut	0 t. €				
Tilikauden yli-/alijäämä	67 t. €	0 t. €	0 t. €	0 t. €	0 t. €

LIIKE-VAIHTO ENNUSTE

944,6

1 000 euroa

(2025: 830,7)

SITOVA YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNUSTE

0

1 000 euroa

(2025: 67,3)

YLIJÄÄMÄ TASEESSA ENNUSTE

606,9

1 000 euroa

(2025: 606,9)

Kaupungin-teatteri

Lahden kaupunginteatteri teatterinjohtajan katsaus

Ei poikkeamaennustetta.

Kevään näytäntökaudella oli neljä ensi-iltaa, joista kolme oli teatterin omia ja yksi yhteistuotanto. Katsojia esityksissä oli 27 309 ja esityksiä 145 kpl. Molemmat luvut ylittävät viime vuoden vastaavan ajankohdan luvut. Muutamia esityksiä on jouduttu peruuttamaan ja viisi esitystä on paikattu ja siten vältetty esitysten peruuntumiset. Koko vuoden katsojatavoite on 53 000 katsojaa ja esitysmäärätavoite 250 kpl. Syyskuussa oli kaksi teatterin omaa ensi-iltaa ja yksi yhteistuotannon ensi-ilta. Elokuussa osallistuttiin kutsuttuina Tampereen teatterikesään näytelmällä Haapajärven Elvis.

Teatterin laajan peruskorjauksen hankesuunnittelu on käynnissä. Suuren näyttämön lattiarakenteiden rikkoutumisen vuoksi pyöröä ei voida käyttää suunnitellusti. Lokakuun ensi-illan lavastussuunnitelmaa jouduttiin muuttamaan. Lattian korjaus on mahdollista aikaisintaan kesätauon aikana.

Alkuvuodesta on ollut useita sijaisuuksia ja avoimia tehtäviä täyttämättä. Tilanne on heikentänyt teatterin toiminnan sujuvuutta. Pakollisissa tilanteissa on jouduttu turvautumaan mm. ostopalveluihin. Paikkaustilanteet ovat nostaneet henkilöstökuluja jonkin verran. Teatterin ylijäämä tammi-syyskuulta on noin 68 000 euroa. Liikevaihto on toteutunut hieman paremmin kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana. Syksyn esitysten myyntitilanne näyttää lupaavalta. Ilman suuria ennakoimattomia kuluja ja esitysten peruutuksia, voidaan arvioida teatterin pääsevän talousarviossa asetettuun tulostavoitteeseen.

Tiliryhmä	Tilinpäätös ed.vuosi	Alkup. TA	TA + LTA:t	Ennuste	Poikkeama ENN/TA
Liikevaihto	1 376 t. €	1 425 t. €	1 425 t. €	1 417 t. €	-7 t. €
Liiketoiminnan muut tuotot	67 t. €	61 t. €	61 t. €	69 t. €	7 t. €
Muut tuet ja avustukset	12 t. €	13 t. €	13 t. €	13 t. €	0 t. €
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	8 474 t. €	8 556 t. €	8 556 t. €	8 556 t. €	0 t. €
Materiaalit ja palvelut	-1 569 t. €	-1 647 t. €	-1 647 t. €	-1 647 t. €	0 t. €
Henkilöstökulut	-5 514 t. €	-5 582 t. €	-5 582 t. €	-5 582 t. €	0 t. €
Poistot ja arvonalentumiset	-165 t. €	-163 t. €	-163 t. €	-169 t. €	-7 t. €
Liiketoiminnan muut kulut	-2 570 t. €	-2 653 t. €	-2 653 t. €	-2 646 t. €	7 t. €
Liikeyli-/alijäämä	110 t. €	10 t. €	10 t. €	10 t. €	0 t. €
Rahoitustuotot ja -kulut	-9 t. €	-10 t. €	-10 t. €	-10 t. €	0 t. €
Tilikauden yli-/alijäämä	101 t. €	0 t. €	0 t. €	0 t. €	0 t. €

LIIKE-VAIHTO ENNUSTE

1417,1

1 000 euroa

(2025: 1375,6)

SITOVA YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNUSTE

0

1 000 euroa

(2025: 100,8)

ALIJÄÄMÄ TASEESSA ENNUSTE

-1419,9

1 000 euroa

(2025: -1419,9)

Liitteet

- Hankkeiden toteutuminen
- Talouden toteuman seuranta
- Sanastoselitteet

Talouden toteuman seuranta
Elinvoiman yhteiset

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
Toimintatuotot	**1 665 t. €**	**862 t. €**	**51,8%**	**803 t. €**
Myyntituotot		15 t. €		-15 t. €
Tuet ja avustukset	1 665 t. €	847 t. €	50,9%	818 t. €
Muut toimintatuotot		0 t. €		0 t. €
Toimintakulut	**-3 017 t. €**	**-2 190 t. €**	**72,6%**	**-826 t. €**
Henkilöstökulut	-1 618 t. €	-1 407 t. €	87,0%	-211 t. €
Palvelujen ostot	-1 321 t. €	-658 t. €	49,8%	-663 t. €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42 t. €	-102 t. €	242,3%	60 t. €
Avustukset		-1 t. €		1 t. €
Muut toimintakulut	-35 t. €	-22 t. €	62,5%	-13 t. €
Toimintakate	**-1 352 t. €**	**-1 329 t. €**	**98,3%**	**-23 t. €**

Talouden toteuman seuranta
Kasvupalvelut

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
Toimintatuotot	**115 t. €**	**118 t. €**	**102,9%**	**-3 t. €**
Maksutuotot	30 t. €	74 t. €	245,0%	-44 t. €
Tuet ja avustukset	30 t. €	28 t. €	93,5%	2 t. €
Muut toimintatuotot	55 t. €	17 t. €	30,7%	38 t. €
Toimintakulut	**-32 352 t. €**	**-22 924 t. €**	**70,9%**	**-9 427 t. €**
Henkilöstökulut	-12 150 t. €	-9 164 t. €	75,4%	-2 986 t. €
Palvelujen ostot	-3 374 t. €	-1 816 t. €	53,8%	-1 558 t. €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-904 t. €	-788 t. €	87,2%	-115 t. €
Avustukset	-9 318 t. €	-6 124 t. €	65,7%	-3 194 t. €
Muut toimintakulut	-6 607 t. €	-5 033 t. €	76,2%	-1 574 t. €
Toimintakate	**-32 237 t. €**	**-22 806 t. €**	**70,7%**	**-9 431 t. €**

Talouden toteuman seuranta
Työllisyyspalvelut

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
Toimintatuotot	**5 325 t. €**	**3 940 t. €**	**74,0%**	**1 385 t. €**
Myyntituotot	5 210 t. €	3 921 t. €	75,3%	1 289 t. €
Tuet ja avustukset	115 t. €	19 t. €	16,1%	96 t. €
Toimintakulut	**-47 769 t. €**	**-31 458 t. €**	**65,9%**	**-16 311 t. €**
Henkilöstökulut	-9 480 t. €	-7 141 t. €	75,3%	-2 339 t. €
Palvelujen ostot	-4 266 t. €	-2 118 t. €	49,6%	-2 148 t. €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-97 t. €	-64 t. €	66,2%	-33 t. €
Avustukset	-33 162 t. €	-21 579 t. €	65,1%	-11 583 t. €
Muut toimintakulut	-765 t. €	-557 t. €	72,8%	-208 t. €
Toimintakate	**-42 444 t. €**	**-27 519 t. €**	**64,8%**	**-14 926 t. €**

Talouden toteuman seuranta
Kaupunkikulttuuripalvelut ilman taseyksiköitä

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
Toimintatuotot	**3 772 t. €**	**2 504 t. €**	**66,4%**	**1 268 t. €**
Myyntituotot	277 t. €	139 t. €	50,2%	138 t. €
Maksutuotot	2 288 t. €	1 233 t. €	53,9%	1 056 t. €
Tuet ja avustukset	166 t. €	282 t. €	170,5%	-117 t. €
Muut toimintatuotot	1 042 t. €	850 t. €	81,6%	191 t. €
Toimintakulut	**-48 305 t. €**	**-35 990 t. €**	**74,5%**	**-12 315 t. €**
Henkilöstökulut	-7 725 t. €	-6 030 t. €	78,1%	-1 695 t. €
Palvelujen ostot	-5 797 t. €	-3 832 t. €	66,1%	-1 964 t. €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 507 t. €	-1 560 t. €	62,2%	-947 t. €
Avustukset	-17 293 t. €	-13 134 t. €	75,9%	-4 159 t. €
Muut toimintakulut	-14 983 t. €	-11 434 t. €	76,3%	-3 549 t. €
Toimintakate	**-44 533 t. €**	**-33 486 t. €**	**75,2%**	**-11 047 t. €**

Talouden toteuman seuranta
Lahden kaupunginorkesteri

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
⊞ Liikevaihto	945 t. €	760 t. €	80,5%	185 t. €
⊞ Liiketoiminnan muut tuotot	16 t. €	22 t. €	137,1%	-6 t. €
⊞ Muut tuet ja avustukset	13 t. €	7 t. €	53,2%	6 t. €
⊞ Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	6 078 t. €	4 559 t. €	75,0%	1 520 t. €
⊞ Materiaalit ja palvelut	-1 207 t. €	-900 t. €	74,6%	-307 t. €
⊞ Henkilöstökulut	-4 610 t. €	-3 614 t. €	78,4%	-996 t. €
⊞ Poistot ja arvonalentumiset	-31 t. €	-28 t. €	90,3%	-3 t. €
⊞ Liiketoiminnan muut kulut	-1 205 t. €	-706 t. €	58,6%	-498 t. €
⊞ Liikeyli-/alijäämä	0 t. €	100 t. €		-100 t. €
⊞ Rahoitustuotot ja -kulut		-1 t. €		1 t. €
⊞ Tilikauden yli-/alijäämä	0 t. €	99 t. €		-99 t. €

Talouden toteuman seuranta
Lahden kaupunginteatteri

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä
⊞ Liikevaihto	1 425 t. €	873 t. €	61,3%	552 t. €
⊞ Liiketoiminnan muut tuotot	61 t. €	42 t. €	68,5%	19 t. €
⊞ Muut tuet ja avustukset	13 t. €	7 t. €	56,0%	6 t. €
⊞ Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	8 556 t. €	6 417 t. €	75,0%	2 139 t. €
⊞ Materiaalit ja palvelut	-1 647 t. €	-1 115 t. €	67,7%	-532 t. €
⊞ Henkilöstökulut	-5 582 t. €	-4 154 t. €	74,4%	-1 427 t. €
⊞ Poistot ja arvonalentumiset	-163 t. €	-119 t. €	73,3%	-43 t. €
⊞ Liiketoiminnan muut kulut	-2 653 t. €	-1 876 t. €	70,7%	-778 t. €
⊞ Liikeyli-/alijäämä	10 t. €	75 t. €	760,6%	-65 t. €
⊞ Rahoitustuotot ja -kulut	-10 t. €	-7 t. €	71,4%	-3 t. €
⊞ Tilikauden yli-/alijäämä	0 t. €	68 t. €		-68 t. €

Sanastoselitteet

Kuvioissa ja strategiataulukoissa käytetyt lyhenteet

- **KS** = alkuperäinen toimielimen vahvistama käyttösuunnitelma
- **KS+LTA:t** = voimassa oleva käyttösuunnitelma
- **TA** = alkuperäinen, valtuuston hyväksymä talousarvio
- **TA+LTAt** = voimassa oleva talousarvio
- **ENN** = koko vuoden ennuste toteumasta
- **Poikkeama** = ennusteen poikkeama voimassa olevaan käyttösuunnitelmaan
- **ELVO** = elinvoiman palvelualue

Talous

- **Toimintatuotot** = toiminnasta saadut myynti-, maksu-, vuokra- ja muut tuotot sekä saadut tuet ja avustukset
- **Toimintakulu**t = toiminnasta aiheutuneet henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, vuokrakulut sekä muut toimintakulut
- **Valmistus omaan käyttöön** tuloslaskelmakaavassa = tuloslaskelman oikaisu, jolla omaan käyttöön valmistuksen vaikutus tulokseen eliminoidaan, kun valmistuksen menoja sisältyy tuloslaskelman menoihin
- **Toimintakate** = toimintatuottojen ja -kulujen erotus, toimintakatteeseen lasketaan mukaan valmistus omaan käyttöön -tuloutuserä
- **Vuosikate** = toimintakatteeseen lisätään verorahoitus sekä rahoituserät, tunnusluku kuvaa poistojen kattamiseen käytettävissä olevaa määrärahaa
- **Tilikauden tulos** = kuvaa tilikauden aikaista taloudellista tulosta
- **Sitovuus** = kaupunginvaltuustoon nähden sitova organisaatiotaso tai muu osakokonaisuus. Elinvoiman yhteisten sitovuus on toimintakate, kasvupalvelujen, työllisyyspalvelujen ja kaupunkikulttuuripalvelujen sitovuudet ovat tuloarvio ja määräraha. Taseyksiköiden kaupunginorkesterin ja kaupunginteatterin sitovuudet ovat tilikauden yli-/alijäämä

Työllisyys

- **Työttömyysaste** = työttömien prosenttiosuus työvoimasta
- **Nuorisotyöttömyys** = 15-24-vuotiaiden työttömien prosenttiosuus suhteessa saman ikäiseen väestöön
- **Työnhaun kesto** = työnhaun kesto vuorokausina
- **Aktivointiaste** = aktiivisten työvoimapoliittisten palvelujen piirissä olevien prosenttiosuus suhteessa työttömiin työnhakijoihin ja palvelujen piirissä oleviin
- **Työttömyysturvan rahoitusvastuu** = kunnan maksuosuus työttömyyden perusteella maksetusta etuuksista, jonka osuus on sitä suurempi, mitä kauemmin henkilö on ollut työttömänä

Henkilöstö

- **Henkilötyövuosi (HTV)** = palkallinen henkilöstöresurssi, jossa on vähennetty palkattomat poissaolot ja osa-aikaisuudet
- **Henkilöstömäärä** = palvelussuhteessa olevien yksittäisten henkilöiden määrä kuukauden viimeisenä päivänä

Tekstissä esiintyvät lyhenteet

- **LUT** = LUT-yliopisto
- **LAB** = LAB-ammattikorkeakoulu
- **IHL** = International House Lahti, maahanmuuton palvelut
- **EU** = Euroopan unioni
- **ELHY** = Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
- **TKI** = tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta
- **OSBU** = osallistuva budjetointi
- **SIIRTO-hanke** = Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) osarahoittama kehittämishanke, jonka tavoitteena on vahvistaa alueen kykyä vastata suuriin irtisanomis- ja rakennemuutostilanteisiin sekä tukea työnsä menettäneiden henkilöiden nopeaa uudelleentyöllistymistä.
- **ÄRM** = Äkillinen rakennemuutos
- **EGR** = Euroopan komission globalisaatiorahasto työttömiksi jääneille työntekijöille